

CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU DESPRE NEOSÂNDIRE

Mântuitorul Iisus Hristos ne învață: *Nu judecați, ca să nu fiți judecați. Căci cu judecata cu care judecați veți fi judecați, și cu măsura cu care măsurați vi se va măsura. De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, și bârna din ochiul tău nu o iei în seamă? Sau cum vei zice fratelui tău: Lasă să scot paiul din ochiul tău și iată bârna este în ochiul tău? Fățarnice, scoate mai întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoți paiul din ochiul fratelui tău (Mt. 7, 1-5).*

Aceste dumnezeiești cuvinte ne îndeamnă să nu judecăm, pentru că pierzătoare sunt urmările osândirii pentru

aceaia care săvârșesc acest păcat. Cine judecă pe aproapele său, negreșit va fi osândit de Dumnezeu la Înfricoșătoarea Judecată. La Sfântul Apostol Iacob citim următoarea atenționare: *Căci judecata este fără milă pentru cel care nu a făcut milă* (Iacob 2, 13). Ca să se izbăvească credincioșii de Înfricoșata Judecată a lui Dumnezeu trebuie să se oprească de la osândirea aproapelui: *Nu judecați și nu veți fi judecați; nu osândiți și nu veți fi osândiți; iertați și veți fi iertați* (Lc. 6, 37), ne povățuiește Mântuitorul.

Mai departe, în pilduitoarea Sa învățătură despre bârnă și pai, Mântuitorul exprimă clar ideea că toți care osândesc pe aproapele lor sunt ei înșiși, negreșit, mai păcătoși. Așadar au bârnă în ochiul lor. Iar cel care are bârnă în ochiul său nu trebuie să îndrăznească să scoată paiul din ochiul fratelui său. Dacă el încearcă, în ciuda avertizării, să facă aceasta, în loc să-i scoată paiul din ochi, poate să-l lase orb, deoarece el însuși este orb din pricina bârnei din ochiul său. Aici este arătat clar că nu prin răutatea osândirii aproapelui putem să îndreptăm greșe-

lile lui. Dacă pornim, prin osândire, la dezrădăcinarea neputințelor aproapelui nostru, noi înșine fiind plini de păcate, prin aceasta îi vom pricinui numai rău. Oricine se face pe sine judecător e asemenea unui felcer neglijent care, cu mâinile nespălate și cu pansamente de tifon murdare, leagă rănilor bolnavilor, iar, prin aceasta, în loc să-i tămăduiască, le pricinuieste o și mai mare infecție.

Avva Dorotei, tâlcuind cuvintele Mântuitorului: *Fățarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoți paiul din ochiul fratelui tău*, descoperă o adâncă învățătură în ele. Prin ele, aici Hristos asemuiește păcatul aproapelui cu paiul, iar osândirea o compară cu bârna. Atât de greu este păcatul osândirii, și așa de mult întrece el orice alt păcat.

În deplină înțelegere cu învățătura Mântuitorului au îndrumat și Sfinții Apostoli. Iată, de exemplu, câte idei în problema osândirii aproapelui citim la Sfântul Apostol Pavel, în Epistolele sale către Romani și Corinteni: *Pentru aceea, oricine ai fi, o, omule care judeci,*

ești fără cuvânt de răspuns, căci, în ceea ce judeci pe altul, pe tine însuși te osândești, căci aceleași lucruri faci și tu care judeci (Rom. 2, 1). Cine ești tu, ca să judeci pe sluga altuia? Pentru stăpânul său stă sau cade. Dar va sta, căci Domnul are putere ca să-l facă să stea... Dar tu, de ce judeci pe fratele tău? Sau și tu, de ce disprețuiești pe fratele tău? Căci toți ne vom înfățișa înaintea judecății lui Dumnezeu (Rom. 14, 4-10). De aceea, nu judecați ceva înainte de vreme până ce nu va veni Domnul, Care va lumina cele ascunse ale întinericului și va vădi sfaturile inimilor. Și atunci fiecare va avea de la Dumnezeu lauda (1 Cor. 4, 5).

Acestea sunt ideile cele mai de seamă ale descoperirii dumnezeiești din învățătura Noului Testament despre neosândire. Sfânta noastră Biserică Ortodoxă, care se adapă din Harul Cuvântului lui Dumnezeu, asemenea unei grădini de la ploaia cerească, întotdeauna, prin cei mai buni întâi-stătători – Sfinții Părinți – a învățat să nu osândim pe aproapele nostru pentru păcatele lui firești, ci să ne socotim pe noi ca cei mai păcătoși oameni. Sfân-

tul Efrem Sirul ne-a lăsat o scurtă și minunată rugăciune, care se citește în mod regulat în timpul Postului Mare. La sfârșitul ei se spune: „Așa, Doamne Împărate, dă-mi să-mi văd păcatele mele și să nu osândesc pe fratele meu.” Toți râvnitorii la nevoințele duhovnicești s-au ridicat din ogorul păcatelor omenești obișnuite până spre înălțimile sfinților, numai prin asprime față de sine și îngăduință către ceilalți, lucru care i-a învățat în dragostea lucrătoare și i-a ferit de osândire.

UNICA OSÂNDIRE ÎNGĂDUITĂ

Sfânta Biserică, prin puterea dată ei de Domnul nostru Iisus Hristos și de la Sfinții Apostoli, dă dreptul de a osândi numai pe o categorie de oameni – ereticii, cei ce deformează credința ortodoxă. Conform convingerii de nezdruncinat a luminaților și plini de har Sfinți Părinți ai Ortodoxiei, ereticii sunt cei mai rafinați slujitori ai satanei. Pentru că ei par a propovădui pe Dumnezeu, dar ne conduc către diavol; par a se prezenta cu Biblia în mână, dar ne aruncă în iad; zic că ne cheamă la mântuire, dar ne duc la pierzare.

Numai Domnul nostru Iisus Hristos, prin Sfânta Sa Biserică, a făurit mi-

nunatul drum către mântuire al omului, prin harica lui unire cu Dumnezeu. Dogmele și canoanele așezate de către Sfânta Biserică Ortodoxă sunt semne păzitoare pe acest unic drum mântuitor, semne care ne feresc de abaterile către stânga, ca și către dreapta. Dogmele nu sunt scolastică înzorzonată și stearpă. În ele se află chipul mării taine a planului providenței lui Dumnezeu de mântuire a neamului omenesc, săvârșit o dată pentru totdeauna prin întruparea Cuvântului lui Dumnezeu – cea de-a doua Persoană a Sfintei Treimi. Eresul este însă deformarea sfintelor dogme, hulă împotriva adevărului. După cuvintele cunoscutului nevoitor de odinioară, Avva Agaton eresul este „înstrăinare de Dumnezeu. Ereticul se rupe (se desparte) de Cel viu, adevăratul Dumnezeu, și se alipește diavolului și îngerilor lui căzuți. Iar cel ce se desparte de Hristos deja nu mai este cu Dumnezeu, de la Care ar putea să ceară iertarea greșelilor sale, ci în toate privințele e pierdut.” Stricătorii adevăratei credințe s-au abătut de la drumul

mântuirii și au pierdut milioane de suflete de oameni. Pentru aceasta, nu altceva, ci dragostea către adevărul dumnezeiesc și iubirea către aproapele sunt pricina urii eresului și a osândirii lui în mod categoric.

Iată de ce Domnul nostru Iisus Hristos, ocrotind pe credincioșii lui ucenici de stricătorii credinței, i-a avertizat: *Vedeți să nu vă amăgească cineva. Căci mulți vor veni în numele Meu, spunând: Eu sunt Hristos, și pe mulți îi vor amăgi* (Mt. 24, 4-5). *Nu mergeți după ei* (Luca 21, 8). *Feriți-vă de prorocii mincinoși, care vin la voi în haine de oi, iar pe dinăuntru sunt lupi răpitori* (Mt. 7, 15). El, Bunul, dar și întru tot Dreptul, a numit pe învățătorii cei mincinoși *lupi răpitori, pui de viperă* (Mt. 12, 34) și a sfătuit pe ucenicii săi să se păzească de *aluatul fariseilor și saducheilor* (Mt. 16, 6), adică de *învățătura fariseilor și saducheilor* (Mt. 16, 12). Mântuitorul neîncetat a demascat pe toți stricătorii adevărului și, în acest fel, a ocrotit de molima învățăturilor lor pe mărturisitorii adevăratei credințe întru El. În toate acestea, Mântuitorul nostru a arătat

cât de importantă este unitatea de gândire a credincioșilor, strânși în staulul adevărului (Ioan 17, 9, 11, 20). *Ca toți să fie una!* (Ioan 17, 21) – așa S-a rugat Iisus Hristos în rugăciunea Sa Arhierască. *Ca toți să fie una*, dar una întru Adevăr, ci nu întru greșeală! El nu a îngăduit ca în acest adevăr dumnezeiesc să se amestece minciuna, pentru că minciuna și credința greșită – acești copii ai diavolului – dezbină. Pe iudeii care nu credeau întru El, El i-a numit copii ai diavolului, și chiar pe diavol – *tatăl minciunii* (Ioan 8, 44). Pentru aceasta, cu sabia de foc a adevărului, Domnul a tăiat și a azvârlit orice putreziciune cât mai departe de învățătura Sa sănătoasă și mântuitoare. În această idee Hristos a spus cunoscutele cuvinte: „*Vi se pare că am venit să dau pace pe pământ, vă spun că nu, ci dezbinare. Căci de acum înainte cinci dintr-o casă vor fi dezbinați: trei împotriva a doi și doi împotriva a trei. Dezbinați vor fi: tatăl împotriva fiului, și fiul împotriva tatălui, mama împotriva fiicei, și fiica împotriva mamei, soacra împotriva nurorii sale și noara împotriva soacrei* (Luca 12, 51-53)”. Și

această despărțire se impune pentru a nu se amesteca Adevărul cu minciuna, căci adevărul este mântuitor numai când este despărțit de rătăcire.

La rândul lor, Sfinții Apostoli au urmat exemplul Mântuitorului Iisus Hristos. În ciuda faptului că ei cunoșteau marea valoare a dragostei, au fost foarte aspri cu călcătorii dreptății și cu ereticii fanatici, numindu-i *fiii diavolului* (Fapte 13, 10), *câini și lucrători răi* (Filip. 3, 2), oprind pe creștini să-i primească în casele lor și chiar să le dea binețe (2 Ioan 1, 10-11) și îmbrăcându-i cu toată ascultarea: „*Dacă vă propovăduiește cineva altceva decât ați primit, să fie anatema*” (Galateni 1, 9). Noi trebuie să ne aducem aminte că sunt învățături și descoperiri la care Cuvântul lui Dumnezeu oprește să se creadă (Apoc. 2, 15). Sunt comunități religioase pe care, chiar Dumnezeu, dintru început, le-a numit ca fiind *adunări ale satanei* (Apoc. 2, 9).

Toți Sfinții Părinți, asemenea Sfinților Apostoli, cu îndrăzneală au osândit pe eretici ca fiind dușmani ai adevărului și stricători ai descoperirii